

Møde med Skolens Rejsehold 2. marts 2010

Anne Holmen

Danmarks Pædagogiske Universitetsskole/Aarhus Universitet

anho@dpu.dk

Almene problemstillinger

Specifikke spørgsmål vedr. minoritets elever i skolen

Elevernes udbytte?

Skolepræstationer

Forskel i PISA-scoring i DK, Norge og Sverige belyst i
Roe & Hvistendahl (2006)

Minoritets elever som har modtaget modersmåls-
overpræsterer i Sverige (Skolverket 2008)

er skolernes læsepolitik sensitiv ift andetsprog
hvordan sikres minoritets elevers engelskkundskaber?
hvordan skabes lyst til/tro på uddannelse?

Dannelse
(individuel, demokratisk, kulturel)

Er skolens dannelsesbegreb sprogligt og kulturelt
inkluderende?

Hvordan skabes høje forventninger til eleverne?

Pædagogik?

Sprogs betydning for læring
(læsning, hverdagssprog vs. skolesprog,
kommunikationsformer, multimodalt)

Lav bevidsthed generelt på skolerne (EVA 2007)

Findes der pædagogiske principper formuleret om
sprog og læring på den enkelte skole?
Hvordan implementeres de i praksis?

Dansk som andetsprog:
basis, supplerende, dimension i fagene

er forskellen på opgaverne klar?
hvordan sikrer organisering alle tre opgaver?
hvordan fastholdes det andetsprogspæd. fokus?

Førstesprogene:
hvordan bidrager elevernes sprog til læring?
undervises der i/på sprogene? (jf svensk handledning)
udbydes indvandrersprog som valgfag?
er der flersprogede fagbøger, ordbøger og IT-udstyr?

Kompetencer/ressourcer?

Grund- og efteruddannelse

Saarup m.fl. 2004 og EVA 2007 peger på et stort vidensefterslæb på skolerne
Kunnskapsløftet i Norge har bl.a. fokus på lærere med minoritetsbaggrund og på læreruddannelse

Hvordan ser skolens viden om tosprogethed/andetsprog ud? (alene erfaringsbaseret eller systematisk viden?)
Er der både spidskompetencer og bred viden?
Indgår rekruttering af flersprogede lærere i skolens personalepolitik?

Organisering

Indgår dansk som andetsprog i skolens teamstruktur?
Hvordan videndeles på skolen?
Er der en begrundet balance mellem særundervisning og almenundervisning?
Kan der trækkes på kommunal konsulent e.l.?

Økonomi

Er der øremærkede beløb til dansk som andetsprog?
Hvordan sikres, at midlerne bruges til formålet?
Hvordan undgås, at dansk som andetsproglærerne tages ud som vikar?

Skolens idealer:

elevcentret, udviklingsorienteret
pædagogik
demokratisk i formål og form
chancelighed gennem uddannelse

Hvordan sikres, at idealerne også gælder minoritets elevernes skolegang?

jf OECDs rapport om den danske grundskole (2004)
jf Europarådets sprogpolitik: et resourcesyn på flersprogethed for alle
jf Deklaration om nordisk sprogpolitik: en demokratisk sprogpolitik i et mangesproget Norden
jf CERD-komiteens kritik af Danmark for ikke at sikre modersmålsundervisning og interkulturel pædagogik